

a fehér, barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

beköszönő

Merre Uram, merre?

rendünk múltjából

- *A pálos liturgikus kalendárium – 3. rész*
- *Restaurálták a gombaszögi leletet*

pálos lélekiség

- *Interjú az ezüstmisés P. Bátor Botond pálos szerzetessel*
- *Számunkra a legdrágább sebek*

pálosokról, pálosoktól

- *Interjú dr. Szentirmay Tamás tartományfőnöki hivatalvezetővel*

rendi krónika

pálos programok

*Beteljesedni látszó ígéret
(A fotó forrása: Pixabay)*

BEKÖSZÖNŐ

Merre Uram, merre?

P. GYÖRFI SZABOLCS OSPPE

Hogy merre is az arra? Ott, ahol a konyhában, még Frank Júlia szakácskönyvében is Rosa Mystica-szentkép a könyvjelző...

Pécs gyönyörű így, nyár végén... Piroslik a füge a fákon. Az érlelődő gyümölcsök beteljesedni látszó ígéretet hordoznak magukban. S a lenyűgöző múlt is reményteli jövő felé integet, ezekkel a IV. századi pécs-sopianae-i ókeresztény sírokkal – Remete Szent Pál atyánk és Remete Szent Antal tanítványainak idejéből.

Itthon vagyok. Itt szenteltek diakónussá, majd áldozópappá... No, szóval „jól állok” ennek a „fránya” és fenséges városnak, és ez a csodálatos Pécs is „jól áll” nekem... Vagy mi a szósz...

S tényleg?

Hol is vagyok én igazán otthon? Mennyire kell itt, otthon lennem?

Te elindultál, Uram, hogy keresztre feszítsenek. Péter helyett is, helyettem is, vállaltad és vállalnád újra a kereszthalált. S mégis úgy tűnik, a „keresztény középszerűség” elnyeléssel fenyeget – ha nem szentségtörő már önmagában is egy ilyen jelzős szerkezetet leírni.

Uram, te nem békét hozol, hanem meghasonlást. Nekem is, bennem is. Mert jó és rossz végső soron, nem maradhat meg együtt. Bátor, továbblépésre kész szeretetet adj Uram, hogy közeledhessek hozzád, felebarátaimhoz és önmagamhoz is!

RENDÜNK MÚLTJÁBÓL

A pálos liturgikus kalendárium – 3. rész

SARBAK GÁBOR

Rendtörténeti rovatunkban sorozatot indítottunk, amelyben – hasonlóan a 2014 és 2015 fordulóján megrendezett Pálosaink, a fehérbárátok című pécsi kiállításához – a középkori pálos hagyományokra visszatekintve emlékeztünk meg, a teljesség igénye nélkül, a legfontosabb pálos ünnepekről. Az alábbiakban a sorozat záró részét olvashatjuk.

Augusztus 28. – Szent Ágoston ünnepe. Sok szerzetesrend, köztük a pálosok is az ő reguláját követik, egyéb írásaiból pedig a szerzetesi életre vonatkozó részeket részesítik kiemelt figyelemben, középkori kódexeikben és a rendi nyomtatványokban ezek megtalálhatók. A pálos rendi életbe betanuló novíciusoknak az ágostoni szabályzat latin és magyar szövegével egyaránt meg kellett ismerkedniük. Az 1537-ben, Velencében kinyomatott *Annotationes* azaz Gregorius Coelius Pannoniusnak *Szent Ágoston regulájához írott magyarázatai* című munka tanúsága szerint a latin nyelvű szabályokat régtől fogva magyarul magyarázták a rendi újoncoknak, a közös étkezések alkalmával egy-egy részét fel is olvasták. A nagy egyháztanító kiemelt tiszteletének bizonyossága még az, hogy szerepel a pálos szentmise elején az általános bűnmegvallásban, a *Confiteor* szövegében és kitüntetett helyet a foglal el a Mindenszentek litániájában is.

Szeptember 11. – Protus és Hyacinthus talán Diocletianus császár üldözése alatt szenvedtek vértanúságot. Emléknapként, azaz commemo-

ratióként mellettük Nagy Lajos királyt, jötevőjüket és családját idézték emlékezetükbe a pálosok liturgikus könyveik tanúsága szerint még a XVIII. században is. Őket az Egyház nem kanonizálta, de a rend érdekében kifejtett tevékenységükért, kivételesen bekerülhettek a pálos kalendáriumba.

Szeptember 18. – A pálos rend meghalt jötevőire, konfrátereire és a rendi család tagjaira való emlékezés napja, ma nem ülik meg. – Itt érdemes röviden megemlíteni a halottakról való megemlékezések feledésbe merült szép szokását: július 18-án a meghalt rendtagokra, október 19-én a pálos szerzetesek meghalt családtagjaira emlékeztek. Más szerzetesrendeknél is szokásban volt, hogy évenként esetleg több alkalommal imádkoztak hozzátartozóikért és jötevőikért.

Szeptember 24. – Szent Tekla szűz Szent Pál hithirdetésének hatására lett keresztény, és vállalta a szüzességet.

Szeptember 30. – Szent Jeromosnak, a négy nyugati egyházatya egyikének kiemelt tisztelete természetes módon van jelen a pálosok életében: az ő műve Remete Szent Pál első remetének hagiografikus elemekkel gazdagon ellátott, színes életrajza, amely a középkor egyik kedvelt olvasmánya lett. Az életrajz különféle jelenetei képzőművészeket is megihlettek; elég itt csupán Leonardo da Vinci, Albrecht Dürer, id. Lucas Cranach, Rembrandt, Caravaggio vagy Tintoretto műveire utalni.

Október 2. – A Szent Őrangyalok konfraternitásait a pálosok a XVII. századtól kezdve különösen is támogatták, ezzel magyarázható az ünnep kalendárium jelenléte.

Október 30. – Boldogságos Szűz Mária, minden kegyelem közvetítőjének ünnepe már az újkori Mária-tisztelet emléke.

November 7. – A Pálos Mindenszenteket a szeptember 18-án említett megemlékezések kiváltására illesztették be a naptárba, nyilván a halottakról való november 2-án esedékes általános egyházi megemlékezésre gondolván.

a
fehérbárát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

November 14. – Remete Szent Pál Velencéből 1381-ben, fortélyosan megszerzett és elhozott ereklyéinek áthozatala (translatio) Budáról Budaszentlőrincre ezen a napon volt ünnepélyes körmenettel, amelyről Gyöngyösi Gergely történeti műve is megemlékezett. Az ünnep a kegyhely és az ereklyék pusztulása ellenére még a XVIII. századi rendi alkotmány ünnepfelsorolásában is megtalálható. Emlékét sokáig őrizték a pálos szertartáskönyvek a szentmise és a verses zsoltosza gondosan szerkesztett szövegeivel, amelyeket mint a XIV. század végi pálos spiritualitás szép emlékeként a középkori magyar liturgia kiemelkedő teljesítményeként tartunk számon.

nítették meg saját remete majd egyre inkább nyitott és kevésbé remete jellegű életüket. Itt most nem állt módunkban az ünnepek területi és korok szerinti érdekes eltéréseit számba venni, ami azonban mindannyiukban közös, hogy egy-egy pálos ünnep lelki és történelmi üzenetében a tanítás és a megerősítés, valamint az igazolás és a példák keresésének igénye együttesen jelenik meg. Ezekből mindnyájan okulhatunk.

Restaurálták a gombaszögi leletet

AZ ÚJ SZÓ ONLINE NYOMÁN

A SZERK.

Az egykori gombaszögi pálos kolostor ásatása tavaly és idén is önkéntesek, az ELTE és a PPKE egyetem régész-hallgatóinak részvételével folyt. Tavaly került elő a különleges, viszonylag jó állapotban megmaradt lelet – a Jézus áldásra emelt ujját ábrázoló mennyezeti zárókő –, amely a templom 16. századi lerombolásakor tíz métert is zuhanhatott.

Orosz Örs, a Gombaszögi Nyári Tábor főszerzője és az ásatás kezdeményezője elmondta, hogy a 2018 tavaszán az Alexander Botoš és Mordovin Maxim vezette ásatáson előkerült faragott, töredékes, a 14. századból származó zárókövet megközelítőleg 180 cm mélységben tárták fel. Csodáival határos, hogy a zárókő, amely 10 métert zuhanhatott a magasból a

A pálos liturgikus év nálunk megült jelentősebb ünnepein végigtekintve megállapíthatjuk, hogy a szerzetesek elsősorban a liturgia segítségével a rendtörténet eseményei mentén jele-

*Restaurált zárókő a gombaszögi pálos monostor feltárásából
(A fotó forrása: Sine Metu Polgári Társulás)*

*A zárókő restaurálásának fázisképei
(A fotók forrása: Sine Metu Polgári Társulás)*

mennyezet beszakadásával és a templom padlójára esett, átvészelte az esést és az elmúlt évszázadokat.

A tisztítását követően Éliás Ádám szobrászművész az eredeti alapanyagból kipótolta a hiányt, Peter Koren freskórestaurátor pedig kigittelte és retusálta a középkori freskótöredéket.

A zárókő restaurálása a napokban fejeződött be. A műtárgy most a rimaszombati múzeumba kerül, a gombaszögiek célja viszont az, hogy a lelet visszakerüljön eredeti helyére, s ott legyen kiállítva a nyájközönség számára.

PÁLOS LELKISÉG

„Ne azért adjál hálát, hogy pálos vagy, hanem azért, mert pálos lehetsz.” –

Interjú az ezüstmisés
P. Bátor Botond pálos
szerzetessel

BESZÉLGETŐTÁRS:

SUDÁR ANNAMÁRIA

S.A.: Botond testvér, 25 éve vagy pap és csaknem 30 esztendeje élsz a pálos közösségben. Milyen volt a rend és társadalmi környezet a rendbe lépésed idején, s mi változott azóta?

BB.: Amikor beléptem a pálosokhoz, természetesen sok minden más volt, mint most. Nagyon sokat jelentettek azok a pálos atyák, akiken keresztül megismerhettem a pálos lelkiséget, a pálos múltat. Nemcsak a közelmúltat, az elmúlt ötven esztendőt, hanem a rend történetét is. Fontos volt, hogy ezeknek az atyának a tanúságtételein keresztül mind jobban beleláttam a pálos életbe. Akkor más volt a rend iránti érdeklődés. Nagyon kevesen ismerték a pálosokat a rendszerváltás körül, de mégis sokan jelentkeztek a rendbe. Hiszen abban az időben, sokan fordultak a kereszténységhez,

sokan jelentkeztek hozzánk is, de nagyon gyorsan – sokszor két-három hét után – el is mentek. Ritka volt, aki mondjuk fél vagy egy évnél több időt töltött a rendi közösségben. A körülmények is mások voltak. Akkor nem voltak még új épületeink, lelakott, lepusztult helyeken kezdődött el a szerzetesi élet. Ugyanakkor ez nem jelentett akkor

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

*Bátor Botond OSPPE Pálosszentkúton, 2019
(fotó: Török Máté)*

nehézséget, de a mostani állapothoz képest egészen más volt a helyzet. S mekkora öröm volt, amikor ki tudtuk alakítani az ideiglenes kápolnánkat a pécsi rendházunkban, a pálos templom egyik oldalsó karzatán a Jézus Szíve kápolna fölött! A körülöttünk lévő embereknek, a templomainkba járóknak a lelkesedése, az, ahogy az újrainduló rendet fogadták, azért is volt kézzel fogható, mert ekkor még jelen volt az a generáció, amely 1950 előtt is ismerhette a pálosokat, illetve amelynek tagjai közül többen kapcsolatban voltak a börtönből kiszabadult atyákkal. Nagy segítséget

kaptunk akkor, s jó volt velük beszélgetni a múlttól, arról, hogy ők hogyan látták a pálosokat a háború előtt és az üldöztetés idején. Mára ezek az emberek már nincsenek közöttünk, ugyanakkor már sokkal többen ismernek bennünket.

A '90-es évek közepe táján aztán egyre erősebbé vált azoknak a „szakavatott előadóknak” a jelenléte, akik – az érzelmvilágra erőteljesen hatva – a pálos történelemből egy virágos, fiktív, a valóságtól távoli legendát kovácsoltak, amit aztán sokan még tovább is formáltak. Ez hat ma is, de jelen van ugyanakkor körülöttünk a realitás is. Annak idején is tisztában voltam azzal, hogy kevés igazi hivatás várható, s ez nem pesszimizmus, inkább a realitás, mert a hit csíráit nagy mértékben kiirtották, éppúgy a kommunista blokkban, mint Nyugat-Európában – noha másként. Napjainkban világosan látom, hogy ideológiai harc folyik a világban, s úgy érzem, a vallásnak komolyabb feladata van, mint korábban gondoltam. Harminc évvel ezelőtt a katolikus egyház is sokkal egységesebb volt. Mára eléggé nyilvánvalóan elválik az ún. progresszív és a konzervatív irányvonal, de ezeken belül is keverednek a dolgok. Azok közül sokan, akik magukat konzervatívnak tartják, sajátosan értelmezik az egyházhoz való hűséget, a pápai tekintélyt, s konzervatizmusuk alapján bírálják a szentszéket, maguk értelmezik a liturgiát, és sokszor torz aszketizmust hirdetnek, amely árt az egyháznak. S ott a másik oldal, amely visszaél a liturgiával, nem fogja fel a csodálatos misztériumot, s amolyan „szép érzéseket” keltő színjátéknak fogja azt fel. S ezek bizony belülről jövő támadások, amelyek gyengítenek. Az elképzelhetetlen volt a '90-es években, hogy Szent II. János Pál pápának a protestáns testvérekhez való közeledését, vagy amikor megteremtette a nagy világvallások közös békenapját Assisiben, bármi módon kikezdték volna. Napjainkban pedig azt látjuk, hogy Ferenc pápa hasonló intézkedéseit nagy támadások érik. S nemcsak a hívek részéről. Én ezt a belső harcot kísértésnek érzem, s mindez arra is hat, hogy csökkennek a hivatások.

*Bátor Botond OSPPE ezüstmiséje a Pécsi templomban
(fotó: Varga László)*

A '90-es években, mikor beléptem a rendbe, akkor a kívülről jövő támadásokat éreztük (a kommunizmus nyomait és a nyugat-európai fogyasztói társadalom hatását), napjainkban pedig sokkal inkább ezt az erőteljes belső hasadást.

S.A.: Hogyan lehet jelen lenni mindebben? Mi ma a legnagyobb, a legfontosabb feladat?

B.B.: A legnehezebb és a legfontosabb feladat most a különböző nézetek között megtalálni az utat, amelyen el tudom vinni az evangéliumot, Jézus Krisztusnak a szeretetét az emberekhez, illetve magamban megőrizni azt a fajta belső lelki egyensúlyt, amely nem engedi meg, hogy akár az egyik, akár a másik irányba hajoljak el. Az egyházhoz való hűségemet mindenféleképpen fontosnak tartom. Mindenfajta indulattól mentesen

a fehér barát

A MAGYAR PÁLÓS REND HIVATALOS LAPJA

közvetíteni az evangéliumot, az igazságot, az egyház tanítását. S ebben az ember saját temperamentuma akadály lehet sokszor. Szintén fontos feladat megerősíteni azokat a közösségeket, amelyek nem szolgálatják ki magukat ezeknek a szélsőségeknek, amelyek egyrészt nem elkötelezettjei a szélsőséges, úgymond „tradicionális” gondolkodásmodnak, másrészt pedig – noha megőrzik nyitottságukat –, de nem szolgálatják ki magukat a liberális gondolkodásmodnak sem, amely az egyén szabadságát az egyház fölé helyezi, mert mindezt úgymond az ember „kinötte már”, s így az egyén szabadon, korlátok nélkül dönthet mindenben. Ezek a közösségek ma a mustármag, a kovászt, a só, amelyeket az evangélium példáival kell erősíteni. Hiszem, hogy ők a jövő.

S.A.: 2008 és 2014 között tartományfőnök voltál, s ebben a hat esztendőben sok dolog

indult el a rend körül, ill. szinte azonnal bizonyos támadások keresztútjében találtad magad.

B.B.: A hat év tartományfőnökség tanulóléke volt. Először azt hittem, hogy kapcsolatba lépve azokkal, akik a pálos rend történelmi és lelkiségi értelmezése kapcsán amolyan alternatív utat választottak, tisztázhatok félreértéseket. Azt hittem, hogy ők párbeszédre kész emberek, akik az igazságot keresik. Fájdalmas tapasztalat volt, hogy ez nem sikerült. Nemcsak a tartományfőnökségem, a hivatásom (!), hanem én magam is csaknem rámentem, de utólag visszagondolva végül is megérte, mert beláttam valamit. Meglátam, hogy olyanok kiáltották ki magukat az „igazság” és az „igazi” pálosok letéteményeseinek, akik alig tudtak a valós történelmükről valamit, sőt – mert erre is van példa –, többeknek abban is benne lehetett a keze, hogy a kommunizmus idején egyes pálosok vagy más egyházi személyek börtönben voltak. Rájöttem arra, hogy az általuk hirdetett téveszmerendszer tudatos célt is szolgálhat. A széthúzást. Ezeknek az eszméknek a befogadásához pedig kiváló talaj volt a rendszer-váltás körüli időszak. Hatalmas lelki vákuum volt az emberekben, s mérhetetlen nagy vágy a transzcendens után. De hiányoztak az alapok, a fogódzók, illetve a korábbi évtizedekben tudatosan lejáratták a kereszténységet, az egyházat – az inkvizíció, a keresztes hadjáratok, a boszorkányégetések miatt... Mintha csak ez lenne az egyház! Sokan pedig csak erre figyeltek. De a teremtettsége okán a transzcendensre nyitott ember vágyódott „valami vallásos” után. S megjelentek az új tanítók felidézve, ill. inkább megalkotva az ősi pogány kultuszokat, keverve azokat más keleti tanokkal, divatos irányzatokkal, természetimádattal, a magyarság különböző szimbólumainak a fetiszizálásával, istenségként tekintve a Szent Koronát vagy éppen a Boldogságos Szűz Máriát (!). S akkor meglátam, hogy ebben én nem fogok tudni rendet tenni, még saját szűkebb környezetemben sem. És a Szentlélek-Űristentől akkor meg-

kaptam tartományfőnökségem legnagyobb ajándékát: ne az ellenségeiddel foglalkozz, hanem a barátaidal, azokkal, akik megerősítik rendi közösségünket, akik a pálos rend hiteles történetét kutatják. Arra is rájöttem, hogy – mivel, ahogy mondani szokás, mindig az első hír az igaz – nemigen lehet mit kezdeni azokkal, akik a pálosokról először a mesés és érzelmekre ható, csodálatos mesevilágot hallották. Hiába mondom nekik, hogy a valóság sokkal egyszerűbb, s bár nem mesés világ, de ettől még szép. Csak azt kaphatom meg, hogy én nem vagyok igazi pálos, mert nem hiszek abban, hogy a régi pálosok kőkoporsóban feküdtek, majd egy beavatási szertartáson meghaltak és újraéledtek, meg hogy olyan éteri testtel rendelkeztek, amely mindenek fölött állt, stb. Beláttam, hogy ezeket az „eszméket” nem tudom legyőzni, s különösen akkor nem, ha ezeknek a nézeteknek a képviselői pozíciók birtokosaiként vagy ismert emberként még nagyobb teret kapnak.

S.A.: Ebben az időben indítottad újra *A fehérbarád* című rendi értesítőt is. Hogy itt jelenjenek meg először a hírek...

B.B.: Igen; és akkor indult el a médiával való kapcsolatomban is, ill. egyre fontosabbá vált a rend és a tudományos világ együttműködése. A médiában sok film jelent meg a pálosokról. Készültek dokumentumfilmek, riportok, a mindennapi életünkről szóló filmek. Sok újságcikk is megjelent. Ezt a látványosabb jelenlétet nehéz volt elfogadni, de aztán rájöttem, hogy be kell adni a derekamat ahhoz, hogy megismerjék a rendi közösségünket, mert csak így lehetséges, hogy a *tőlünk származó, ill. a hiteles információk* jussanak el az emberekhez. De őszintén megvallom, hogy ez mind a mai napig nagyon nehéz, áldozatos dolog a számomra. A Mária Rádióban való jelenlét fontos, de nehéz a rendszeresség, a folyamatos készülés, nehéz megtalálni azokat a formákat, amelyek úgy viszik közelebb az embereket Istenhez, hogy közben élményt is adnak. Ilyenek a motoros és vonatos zárandoklatok vagy a PÁLOS70 például.

S.A.: Köztudott, hogy ma kevés a hivatás, s arról is hallani olykor, hogy egyesek akár több évtized után hagyják el szerzetesi közösségüket... Mi kell ahhoz, hogy megmaradjon valaki ma a szerzetesi, a papi hivatás útján?

B.B.: Ahhoz, hogy valaki szerzetes, hogy pap legyen, s meg is maradjon az úton, a legfontosabb, hogy a motivációt a helyére kell tenni. Régebbi korokban, s ez igaz részben a második világháború előtti időkre is, a társadalmi fölemelkedés lehetősége is volt az egyházi pályára, s magas volt a megbecsültsége is. Arról nem is beszélve, hogy a vallás sokkal inkább áthatotta a családokat. Mára mindez szinte teljesen eltűnt. De mégha egy-egy családban, bizonyos társadalmi rétegekben meg is vannak ezeknek a nyomai, önmagukban nem jelentenek hosszú távú motivációt a fiatalok számára. A döntő a lélek mélyén meghúzódó őszinte szeretet Jézus iránt. A döntő, hogy *ebből a szeretetből* válassza valaki a papságot. Ahhoz pedig, hogy szerzetes legyen, meg kell ismernie és meg kell szeretnie azt a szerzetesrendet, ahová belép. Az önmagában nem elég, hogy a fiatal lát egy-két szimpatikus szerzetest. Persze ez fontos a hivatásébresztésben, de a lényeg megszeretni azt a szerzetesközösséget, amit választ. És itt van a mi feladatunk! Sokszor elgondolkodom rajta, hogyan lehet megszerettetni a pálosokat azokkal a fiatalokkal, akiknek a szívében ott pislákol a hivatás mécse. De azt is látom, hogy igazából az tud szerzetes, szerzetespap lenni, aki meg tudna állni a maga lábán is, akit megtartanának a benső motivációi egyedül is. Mert a közösségen belül is ugyanerre a benső motivációra van szükség ahhoz, hogy aktívan dolgozzam a rendemért, s ne azzal foglalkozzam, mi nem tetszik, mit nem kaptam meg. Ha ez nincs, akkor lehet „élősködőn” is élni egy szerzetesközösségben, hiszen a közösség eltart, meg még egy kis munkát is elvégzek, de ha valami nem tetszik, akkor elkezdek hőzöngeni. Valószínűleg minden korban valójában ez volt a döntő, a személyes megérintettség, Jézus szeretete.

a fehér, barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Papként pedig a legfontosabb feladat nem a lelkipásztori munka, nem is a sok elfoglaltság. Sokszor látni, hogy sokan belemenekülnek a tevékenységbe. Templomokat, kulturális, szociális központokat építenek, stb. Persze nagy szükség van ezekre is! De egy papnak az imádságot, az Istennel való kapcsolatát, a szent liturgiát kell az első helyre tennie, mert mi elsősorban nem lelkipásztorok vagyunk, hanem főlentelt papok, kegyelemközvetítők, akiken keresztül a felszenteltség által Isten jelenvalóvá válik a szentségekben. Papként a legnehezebb, hogy a legfontosabbat tartsuk valóban a legfontosabbnak. Sok pap van, aki látványosan és elismerten sokan tesz az egyházért, de háttérbe szorul hosszú időre az életében a legfontosabb, mert mondjuk épp a szentmisére nincs elég ideje!! S akkor összecsapja húsz perc alatt, s rohan tovább. Gyakori az aránytévésztés is: mondjuk ötven perces a prédikáció, s ehhez képest – időben és odafigyelésben – háttérbe szorul a szent liturgia. Az egyensúlyt megtartani a legnehezebb. S szintén nehéz és nagyon fontos mindenkit tisztelni, azokat is, akik minket nem tisztelnek, s nem szabad a papságotat kiszolgáltatni a különböző véleményeknek, nem szabad feldühödni bizonyos reakciókon, hanem mindig ugyanannak kell maradni. Mindig tudni, hogy Isten engem azért állított oda, ahol vagyok, mert neki erre szüksége van.

S.A.: Az e-mailjeid végén, vagy amikor felveszed a telefont, mindig testvérként nevezed meg magad...

B.B.: Igen, s ez nagy ajándék a számomra. Mindig eszembe jut Bolyós Ákos atya tanítása: ne azért adjál hálát, hogy pálos vagy,

hanem azért, mert pálos lehetsz. S ez bennem valóban így van. Már középiskolás koromban gondolkodtam azon, hogy szerzetes leszek. A piaristákhoz jártam és nagyon tiszteltem és szerettem őket, de úgy gondoltam, hogy nekem nem a tanítás feladatomban, ezért a ferencesekre gondoltam, mert noha ők is tanítottak, de '80-as évek második felében már volt arra

Első Remete Szent Pál és Boldog Özséb mennybéli találkozása (Sziklatemplom, ikon)

is lehetőség, hogy más szolgálatot is végezhesen valaki a renden belül. Végül aztán a győri szemináriumba mentem kispapnak úgy, hogy előtte egy évet civil teológusként tanultam Budapesten. Aztán elvittek katonának. És a katonaság idején – ez '88-'89-ben volt – már a lehetett érezni a változást még a laktanyában is. Aztán megismertem a domonkos nővéreket Hódmezővásárhelyen, ami szintén sokat jelentett. Eldöntöttem, hogy szerzetes legyek. És amikor '89-ben visszamentem a győri szemináriumba, akkor már úgy mentem vissza, hogy én szerzetesközösséget fogok választani. Puskely Mária könyvében találtam a pálosokra. Az egy egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrend. Itt a helyem. Nagy hatással voltak rám a pálos atyák, akiket Pécssett megismerhettem: Máthé Péter, Bolyós Ákos, Aczél Zsongor, Temesvári Benedek és Rába Lukács. És a harmadik teológiai év után a pálosokhoz

jöttem. Szerzetestestvér szerettem volna lenni, de mivel az előljárók jelezték, hogy nagy szükség lenne papra, befejeztem tanulmányaimat és 1994-ben pappá szenteltek. Nem bántam meg soha, hogy pap is lehetek. Boldog pálos szerzetespap vagyok, de gyakran érzem, hogy milyen jó lenne csak testvérként működni, mert a saját identitásom tekintetében a szerzetestestvér állapot áll hozzám közelebb.

Számunkra a legdrágább sebek

FR. FÜLÖP ISTVÁN VILMOS OSPPE

Kora gyermekkorom óta, amikor még semmit sem tudtam Jézus kereszthaláláról, erős vonzást éreztem, ha keresztet láttam. De azt, hogy mi lehet ennek a vonzásnak az oka, nem tudtam.

A vonzás, az érzés, mind a mai napig hatalmába kerít, ha valahol keresztet vagy templomot látok. De ma már más szemmel látok. Az eltelt évtizedekben jobban megismerhettem Istent és a megváltás – Jézus Krisztus kereszthalála és feltámadása – nagy művét. Ma már tudom, hogy a kereszt azért vonz, mert Jézus ez által váltott meg *személyesen engem is*, ez által vette magára s vitte fel a keresztre a személyes bűnemet is. Hála van a szívemben és ez növekszik napról-napra. Hálás vagyok, hogy szerzetes lehetek. Ha betérek egy templomba, az számomra az Egyházat és az otthonot jelenti, ahol Isten gyógyítja és felüdíti az én lelkemet is, s újra és újra megmutatja, hogy Jézus példáját követve akkor vagyok igazán szabad és boldog, ha nem magamért élek, hanem másokért. Csak így van értelme a küzdelmeimnek és minden megpróbáltatásomnak. Érzem, hogy Jézus példáját követve legalább egy kicsit tudom viszonzni az ő felülmúlhatatlan irgalmas szeretetét.

Amikor Jézus feltámadása után megjelent a tanítványainak, a sebei frissek voltak, nem gyógyultak be. Ott voltak a két kezén, amelyekkel áldást osztott, gyógyított, ördögöket űzött és a lábain is, amelyek tanítani vitték, amelyekkel utánament az elveszett bárányoknak. S ott volt

Tabernákulum a Pécsi templomban
(fotó: Török Máté)

az oldalán a szívéig hatoló szúrás okozta sebes. Megsebzett szívével mindvégig szeretett, még a kereszten is a hóhéraiért imádkozott: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!” (Lk 23,34)

Ha a testünk megsebesül, a seb idővel általában begyógyul, esetleg jól látható emlékeztető heg marad a helyén. Rosszabb esetben a seb sokáig gyötör minket, netán elmérgesedik, s olykor végzetes is lehet. Ezeknek a tapasztalatoknak a fényében fontos jel Jézus *mindig friss* öt sebe. Jézus sebei jelen időben mutatják számunkra személyesen is saját szeretetlenségünket, azt, hogy a bűnbe esett ember folyamatosan rászorul Isten irgalmára. Jézus öt szent sebe szeretetének mindig látható öt jele. A büntelen a mi bűneinkért járó büntetést fizette meg. A sebek az önfeláldozó szeretetének bizonyítékai, amelyek által visszaállította az Isten és az ember közötti szeretetkapcsolatot, megnyitotta a mennyország kapuját, amely Ádám és Éva bűnbeesése által lezárult az ember számára.

A keresztségünk által a mennyei Atya megváltott fogadott fiai leszünk. Ha eltévelyedünk

és bűnbe esünk, a bűnbánat által Jézus sebei keresztül, halála és feltámadása által kapunk gyógyulást; a Jézus a szívéből kiáradó vér és víz pedig újra és újra megtisztít bennünket.

Függesszük szemeinket Jézus mindig friss öt szent sebére!

PÁLOSOKTÓL, PÁLOSOKRÓL

Interjú dr. Szentirmay
Tamás tartományfőnöki
hivatalvezetővel

BESZÉLGETŐTÁRS:

SUDÁR ANNAMÁRIA

S.A.: Tamás, ha jól számolom, csaknem harminc esztendeje állsz a pálosok szolgálatában? Hogyan kerültél kapcsolatba a renddel?

Sz.T.: Igen, már a rendszerváltás idején kapcsolatba kerültem velük. Akkor jöttem vissza Pécsre az atyák abba templomba, a Pálos templomba, ahová gyerekkorom óta jártam.

Ott kereszteltek, ott voltam elsőáldozó és oda jártunk a szüleimmel szentmisére. Szinte az első napokban találkoztam velük. Abban az időben kezdtem el a jogi egyetemet. A visszatérő atyák furcsa, átmeneti helyzetben voltak, képlékeny volt minden. Sokat beszélünk arról, hogy

mi az, amiben én tudok segíteni egy-egy ügygel kapcsolatban. Kisebb-nagyobb tanácsadói jellegű munkák voltak az első feladatok még joghallgató koromban. Amikor pedig elvégeztem az egyetemet 1996-ban, és ügyvédjelöltként dolgoztam dr. Borbás Géza ügyvéd irodájában, akkor az ő támogatásával már egyre többet tudtam segíteni. A szakvizsgám után

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

döntennem kellett, hogy önállóan, ügyvédként dolgozom, vagy továbbra is a pálosok mellett maradok. A gyakorlatban akkor a többi munkámhoz képest már szinte többet dolgoztam a pálosok számára, és ez, valamint az írástuk érzett elkötelezettség, illetve az egész lelki oldala is segítette a döntést, hogy az utóbbit választottam.

S.A.: Mennyiben más a munka, mint amikor akkor gondoltál, amikor megismerted a rendet?

Sz.T.: Teljesen más lett a munka, mint aminek indult. Az első időkben az alapoktól kellett felépíteni mindent. Abban az időben az atyák intézték a dolgokat, a legjobb tudásuk szerint megoldva azokat, s ebben még ott volt a múlt rendszer örökségként az is, hogy legjobb úgy intézni a mindent, hogy minél kevesebben tudjanak róla. Ugyanakkor a világ megváltozott. Teljesen más lett az adminisztráció, más lett a gazdasági és társadalmi környezet, megváltozott a jogrend s az egyházak, egyházi szervezetek körüli jogi szabályozás is. Hozzá kellett igazítani mindehhez a működést. Ez volt a legfontosabb az első időkben, aztán sok olyan feladat is jött, amelyekre nem számítottam. 2003-ban hoztuk létre a Tartományfőnöki Hivatalt, minden olyan feladat ellátására, mely nem a szerzetesrend belső életével függ össze. E hivatal keretében mára a jogi és adminisztrációs jellegű feladatokon túl a gazdálkodással, pályázatokkal, ingatlanok fenntartásával és fejlesztésével, eszközök beszerzésével, kapcsolatok építésével és tartásával, rendezvények, események, kiállítások, konferenciák szervezésével, kulturális tevékenységekkel, a rendi múlt kutatásának – például a régészeti feltárásoknak – a segítségével, pálos termékekkel és sok minden mással is foglalkozom. A kezdeti idők óta tehát nagyon sok minden megváltozott. De a lényeg nem. A természetemből is fakad, hogy nagyon fontos számomra az emberi kapcsolatok, s ezt

próbálok belevinni a munkámba is, és ezeken keresztül törekszem megoldani minden felmerülő kérdést, ügyet.

S.A.: Hogyan hatnak rád a renden belüli nehézségek, pl. az, ha valaki elmegy a rendből? Azért is kérdezem, mert mindig derűs és kiegyensúlyozott vagy, még a legnagyobb terhelés és nehézségek esetén is...

Sz.T.: A renden belüli nehézségek sokszor bennem is nagyon nehezen lezajló folyamatokat eredményeznek, amelyeket természetesen kifelé próbálok kiegyensúlyozottan viselni.

Az egész szolgálatomnak az a lényege, hogy próbálok magam teljesen átadni a munkámnak, éppen azért, mert a sajátomnak érzem a rendet, ugyanakkor pontosan ezért viselnek meg a nehézségek annyira, hogy belül sokáig foglalkoztatnak.

„...a rendet is
a családomnak
tekintem”

S.A.: Fogadóközpont a Sziklatemplomban, Virág Benedek sírjának felújítása, Vezér Ferenc újratemetése, pálos települések találkozója – csak néhány az elmúlt évek feladataiból. Mennyire a te ötleteid ezek, mennyire a rendtagokéi? Hogyan alakul ki, hogy éppen mi a következő feladat?

Sz.T.: Ez teljesen változó. Van, amikor egy-egy ötlet tőlem indul, és van, amikor az aktuális tartományfőnök, vagy valamelyik rendtag részéről. Számomra mindig jóleső érzés, hogy az én ötleteimet is jó szívvel fogadja az éppen aktuális vezető – végiggondolva, hogy az mennyiben lehet jó a rend számára. A feladatok pedig részben – ahogy mindenhol – úgy alakulnak, ahogy az élet azt elénk hozza, részben viszont éppen az említett ötletekből, melyek általában nagyon izgalmasak, mint például a mártírsorsú Vezér Ferenc atya földi maradványainak a felkutatása, vagy nagyon kedvesek, mint a pálos települések találkozója, melyeken mindig mélyen megérint a sokszor apró vidéki település lelkesedése és elkötelezettsége a pálosok iránt.

S.A.: Vissza tudsz idézni olyasmit, amit nagyon szeretettek volna megvalósítani és nem sikerült?

Sz.T.: Természetesen voltak olyan ügyek, amelyek intézése nem úgy sikerült, akár emberileg, akár szakmailag, ahogy szerettem volna. Nyilván ezek egyfajta kudarcélményt jelenetnek, mint ahogyan az is, amikor látom azt, amit nem jól csináltam, esetleg elhibáztam. De talán nem ez a lényeg. Sokkal inkább emlékezetes számomra az, amikor a Gondviselés segítségével a szinte lehetetlennek látszó dolgok is végül sikerültek. Például a budapesti kolostor épületének a visszaszerzése, vagy a Sziklatemplom jogi helyzetének rendezése. Emlékezetesek a lelkileg felemelő vagy megrázó pillanatok – pl. Vezér Ferenc atya földi maradványainak az exhumálása, az, hogy részt vehettem a teljes folyamatban és az újratemetés megszervezésében, vagy a pálosszentkúti kolostor felépítése a kétezres évek elején. Hasonlóan szép emlékek a pálos kiállítások megnyitói, a rendtörténettel és régészeti kutatásokkal foglalkozó tudományos konferenciák, az átadások meglátogatásai, a pálos települések találkozói, a különböző felújítások és fejlesztések átadásai, a sok szép ünnepi alkalom, melyeken a pálos helyeken, vagy máshol részt vehettem. Az örömök között tartom fontosnak megemlíteni, hogy nagyon sokat jelentenek számomra a munkatársaim, és az a rengeteg segítők, akik a legkülönbözőbb területeken segítik a Magyar Pálos Rend működését, illetve a szerzetesek szolgálatát. Óriási hála van bennem értük, az elkötelezettségükért, áldozatkészségükért és mindazért a munkáért, szolgálatért, amelyet tesznek.

S.A.: Az immár évtizedek óta tartó munkában jelent-e különbséget számodra az, hogy ki a tartományfőnök?

Sz.T.: Természetesen minden tartományfőnök más, de nekem nagyon jó érzés, hogy az én életemben és a munkámban jelentős változást nem hoztak a közöttük lévő különbségek.

Mindegyikük részéről éreztem a bizalmat és a megbecsülést, amiért nagyon hálás vagyok. Voltak a munkában a tartalmat érintően is nyilván egymástól eltérő elképzeléseik, ugyanakkor hatalmas érték volt számomra a közös munka velük. Nagyon szívesen emlékszem mindegyik tartományfőnökre, akikkel együtt dolgozhattam, így Máté Péter atyára, az első tartományfőnökünkre, utána pedig Borsos József atyára, majd Bátor Botond atyára, most pedig örülök annak, hogy Csóka János tartományfőnök atyát segíthetem.

S.A.: Négy gyermekes családapaként hogy sikerül a munkádat összeegyeztetni mindennapokkal, hiszen sokszor a hétvégéidet is a rend dolgai töltik ki, illetve tudom, hogy jellemzően este hét után is sokszor még a hivatalban vagy.

Sz.T.: Ez csak úgy tud működni, hogy a családom teljesen mellettem áll ebben a szolgálatban, mert ők is átérzik ennek a fontosságát, és teljesen azonosulni is tudnak vele. S a szolgálat kapcsán itt nem is csak a pálosokról, hanem végső soron Istenről van szó, hiszen a munkámat a pálosokon keresztül Isten szolgálatának szeretném szánni. Fontos tehát, hogy ebben a családom is tud követni, illetve támogatni. Bizonyos értelemben pedig én a rendet is a családomnak tekintem, többek között azért is, mert

2004-től a rend konfrátere – azaz tiszteletbeli tagja – lehetek. Ezért próbálok egyfajta átjárhatóságot kialakítani e két család között. Így törekszem a saját családomat részesíteni a pálos programokban, amelyre szép példák azok az események – például a települési találkozók, zárandok-

latok, különböző ünnepi alkalmak –, melyekre el tudtam vinni a feleségemet, és örülök, hogy a gyermekeim is otthon érzik magukat a pálos szerzetesek között.

S.A.: Ennek a beszélgetésnek a Boldog Özséb Program adta az ötletét. Ezt a hatalmas, három évre tervezett munkát is te fogod össze,

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

*dr. Szentirmay Tamás
(fotó: Varga László)*

te vezeted a szűkebb csapatot, amely irányítja és szervezi a folyamatokat. Mutasd be, kérlek a programot!

Sz.T.: Az elmúlt két évtizedben évről-évre igyekeztünk sokat tenni azért, hogy megteremtjük és fenntartsuk annak hátterét, hogy a szerzetesek egyszerű, de rendezett körülmények között élhessék meg hivatásukat, közösségi életüket és folytathassák lelkipásztori tevékenységüket. Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy évről-évre kisebb-nagyobb pályázatokon vettünk részt. Ezeknek az eredményként számos kisebb projektet meg tudtunk valósítani, azonban az látszott, hogy szükséges lenne egy nagyobb léptékű forrás biztosítása, amely lehetővé teszi, hogy az ingatlanok és a körülmények alapvetően és több évtizednyi időre újulhassanak meg. A másik szempont az volt, hogy jobban megismertethessük a pálosokat a magyarsággal, hogy az ún. társadalmi

beágyazottságuk növekedjék. Erre jó alkalmat teremtett a 2020-as esztendő, amelyben a rendet megszervező Esztergomi Boldog Özséb halálának 750. évfordulójára emlékezünk. Az emlékév tiszteletére összeállítottunk egy fejlesztési és megújulási csomagot, amely pontosan ezekről a célokról szól, és amelyhez kormányzati támogatást kaptunk.

Ebben az igen összetett, átfogó programban az egyik cél az, hogy a rendtartomány ingatlanjai meg tudjanak újulni. Az elkövetkező egy-két évben megújulnak templomainak, illetve felújítjuk, kisebb részben fejlesztjük kolostorainkat. A másik fontos cél számos kulturális tevékenység megvalósítása – pl. kiadványok megjelentetése, rendtörténeti vándorkiállítás szervezése, a honlapunk megújítása. Mindez hozzásegíthet ahhoz, hogy az egyetlen magyar szerzetesrendet minél többen megismerhessék hazánkban, s minél többen láthassák mindazt az értéket, amelyet a pálosok az elmúlt évszázadokban és napjainkban hoztattak és hozzatásznak hazánk hitéletéhez, történelméhez és kultúrájához.

RENDI KRÓNIKA

Rendi hírek

A Tartományi Tanács döntése alapján Csóka János tartományfőnök atya június 1-től P. Györfi Szabolcsot a pécsi kolostorba, P. Mátyás Mihályt pedig a pálosszentkúti kolostorba helyezte – 2019. július 15. és 20. között Pálosszentkúton volt a pálosok hat napos lelki gyakorlata, amelyet a Rend Szabályzata szerint minden évben megtartanak. A lelki gyakorlatos elmélkedéseket Berhidai Piusz ferences novíciusmester tartotta – Rajk János atya az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyből jelentkezett a rendbe és szeptember 1-jével megkezdte jelöltségét a pécsi kolostorban. – Fr. Dukony Gábor jelölt 2019. szeptember 8-án megkezdte újoncévét Lengyelországban, a Lesniów-i kolostorban, ahol a rend nemzetközi noviciátusa működik.

A Boldog Özséből elnevezett pálos fejlesztési program – Boldog Özséb Program (BÖP) – keretében állami támogatással nagy horderejű felújítási és kulturális fejlesztési munkálatok folynak a Pálos Rend teljes magyar rendtartományában.

A Boldog Özséb Program hírei

Felújítások Klastrompusztán –

A nyár végére Klastrompusztán befejeződtek a felújítási munkálatok, a védőtető, valamint a falak restaurálása és állagmegóvása. – **Ásványvíz-palackozó építése Petőfiszállás-Pálosszentkúton.** A rend a pálosszentkúti kegyhelyen egy 1928 óta működésben lévő 217 méter mély kúttal rendelkezik. E kút ásványvíz minőségű vízének a palackozása egy már régóta érlelődő gon-

dolat volt, azonban a szükséges források hiányában ez eddig nem volt kivitelezhető. A projekt megvalósítása a Miniszterelnökség által nyújtott állami támogatás, illetve a Boldog Özséb Program segítségével történik. A beruházás előkészítéseként – a meglévő kút megtartásával, annak a vízbázisán – a tervezett palackozóüzem mellett a palackozás vízigényének biztosítására egy új kút kialakítása már megtörtént. A palackozóüzem épülete acél keretvázas, szendvicspanel-szerkezetű csarnok lesz. Tervek szerint a gyártósoron a szükséges próbaüzem elvégzését követően 2020 tavaszán kezdődik meg az ásványvíz palackozása.

Pünkösdi búcsú Pálosszentkúton és könyvbemutató Pálosszentkúton

2019. június 8-án és 9-én tartották a pünkösdi búcsút Pálosszentkúton. A június 8-i bérmálási szentmisét Dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek celebrálta 17 órakor. A pünkösdvasárnapi ünnepi szentmisét Msgr. Dr. Darvas Kozma József csíkszeredai esperes-plébános mutatta be. A pünkösdhétfői ünnepi szentmisét Serfőző Dezső újmisési atya celebrálta. A szentmisék hagyományosan körmenettel zárultak.

2019. június 9-én, a pünkösdi búcsú ünnepi szentmiséjét követően Msgr. Dr. Darvas Kozma József csíkszeredai esperes-plébános könyvének bemutatója volt, melynek címe: *A pálosok Erdélyben, a Partiumban, a Bán-ságban és Kárpátalján.* A könyvet Bátor Botond atya és Mihály

Margit, a kötet egyik szerzője/szerkesztője mutatta be. A könyv megvásárolható a pálos kolostorokban és templomokban.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Pálos Települések

VIII. Találkozója Iharosban

Idén, a somogyi dombok között megbúvó település, Iharos, Horváth Győző polgármester és csapata látta vendégül a pálos települések polgármestereit, delegációit 2019. június 22-én. A rendezvény ünnepi, püspöki koncelebrált szentmisével kezdődött, 10 órakor a Gyümölcsoltó Boldogasszony Római Katolikus Templomban. A szentmisét Varga László kaposvári megyéspüspök mutatta be, Csóka János pálos tartományfőnök és Laczkó-Angi Gyula helyettes-esperes koncelebrálásával. Ezt követően Csóka János tartományfőnök köszöntötte az egybegyűlteket, majd beszédet mondott Szászfalvi László országgyűlési képviselő és Huszti Gábor, a Somogy megyei közgyűlés elnöke. A beszédek után Horváth Győző polgármester mutatta be a települést, majd átadta a pálos vándorzászlót Horváth Jenőnek, Füzér község polgármesterének. Füzér 2020-ban lesz a házigazdája a települések találkozásának.

P. Balla Barnabás OSPPE, Pálosszentkút, 2019
(fotó: Török Máté)

Szent Sebek búcsú Márianosztrán

2019. július 6-én és 7-án volt a Szent Sebek-búcsú Márianosztrán. A vasárnapi ünnepi szentmisét P. Roman Majewski budapesti pálos atya mutatta be.

Keresztény Motoros Zarándoklat

2019. július 6-án rendezték meg az idej Keresztény Motoros Zarándoklatot. A program nyitó szentmiséje előtt Lezsák Sándor, a Magyar Országgyűlés alelnöke, valamint Szász János, Petőfiszállás polgármestere mondott köszöntő beszédet. A szentmisét Geszler Péter tompai plébános, esperes, Ruskó Norbert, kerekegyházi plébános, valamint Bátor Botond és Pál Csaba pálos atyák mutatták be. Ezután motoros felvonulás és motormegáldás következett Kis-

kunfélegyházán, majd nyugdíjas Ki mit tud? a Petőfiszállási Nyugdíjas Klub előadásában, valamint a Bábakalács bábszínház műsora. A délutáni program keretében kerekasztal-beszélgetésen vehettek részt a jelenlévők, „Önbizalom a mindennapokban” címmel, dr. Domján Mihály tanácsadó szakpszichológus, családterapeuta, Schumiczky Júlia pszichológus és P. Mátyás Mihály atya vezetésével. Ezután keresztény kvízzjátékon mérhették össze tudásukat a 2–6 fős csapatok tagjai Gulyás Réka vezetésével. A játék során a katolikus hittel, az egyháztörténettel és a művészettörténettel kapcsolatos ismereteiket mélyíthették el a résztvevők. Az esti program keretében a Rock Fanatic együttes koncertjét élvezhették a jelenlévők. Az előző programokon kívül egész nap kézműves foglalkozásokon vehettek részt és óriás társasjátékon is játszhattak a szórakozni vágyók.

P. Bátor Botond OSPPE ezüstmiséi Pécsett, Pálosvörösmarton és Pálosszentkúton

Bátor Botond atya pappá szentelésének 25. évfordulója alkalmából mutatott be ünnepi, hálaadó szentmisét a Pálos templomban, Pécsett 2019. június 19-én rendtársai és a jelenlévő paptársai koncelebrálásával. Botond atya 1990-től 2003-ig élt a pécsi kolostorban. Szentbeszédében Botond atya kiemelte, hogy gyengeségünkkel együtt is lehetünk a szeretet eszközei Isten kezében, támasz mások számára. Az eseményt agapé zárta, ahol lehetőség nyílt Botond atyával való találkozásra, beszélgetésre. Az ünnepi szentmisén a Schola Sancti Pauli végzett liturgikus zenei szolgálatot Fodor Gabriella vezetésével.

Július 20-án, a Heves megyei Pálosvörösmarton a Mária parkban mutatta be ezüstmiséjét Botond atya, mely egyben hálaadás volt a családokért. A szentmise végén megáldották a jelen lévő családokat. A szentmise elején Iváncsy Balázs abasári plébános, címzetes kanonok mondott köszöntőt, hálát adott Botond atya huszonöt éves papi szolgálatáért és Isten áldását kérte rá, valamint minden jelenlévőre. Az eseményen jelen volt P. Csóka János tartományfőnök, P. Vízi G. András OSPPE és F. Szűcs F. Imre OSPPE, valamint részt vett Juhász Ferenc, miskolci esperes-plébános és Nagy Gabriel Emmanuel atya, a felvidéki Szímő község plébánosa.

Szeptember 8-án az idei pálosz-szentkúti Kisasszony napi búcsú (szeptember 7. és 8.) keretében a vasárnapi, ünnepi szentmisét Horváth József őrnagy, tábori lelkész és Bátor Botond pálos atya mutatta be, akik a szentmise végén ezüstmisés áldást adtak a jelenlévőknek.

*P. Temesvári Károly Benedek OSPPE
(fotó: Varga László)*

Jakab-hegyi búcsú

2019. július 28-án, vasárnap volt a hagyományosan Szent Jakab apostol ünnepéhez kapcsolódó búcsú az egykori pálos kolostor romjainál, melyre minden évben gyalogos zarándoklat indul Mecsek-Szentkúttól. Az ünnepi szentmisét. P. Csóka János tartományfőnök tartotta. A liturgikus énekes szolgálatot a Schola Sancti Pauli végezte Fodor Gabriella vezetésével. Szentmise után szorgos kezek munkájával frissen készült finom meleg étel erősítette a zarándokokat, akik a hegytetőre zarándokolva és hazafelé is megáztak, megélve így a pálos lelkiség engesztelő karizmáját.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Temesvári Károly Benedek atya aranymiséje a Lyceum templomban

2019. augusztus 4-én Urunk színeváltozása ünnepéhez kapcsolódóan volt a Lyceum-templom szokásos éves búcsúja, amelyen ebben az évben egyben aranymisét is ünnepelt a pálos rend. Az ünnepi szentmisét Temesvári Károly Benedek pálos atya mutatta be, pappá szentelésének ötvenedik évfordulója alkalmából. Benedek atya – a márianosztrai pálos szerzetesi közösséghez tartozóan – 2004 óta Kóspallagon végez lelkipásztori szolgálatot, Szokolyát pedig filiaként látja el. A szentmisét immár hagyományosan agapé zárta. Benedek atya az elmúlt hetekben – többek között – Pálósszentkúton, Komlón, Makón, Szokolyán és Kóspallagon is aranymisével ünnepelte pappá szentelésének 50. évfordulóját.

Budaszentlőrinci búcsú

2019. augusztus 11-én, Szent Lőrinc ünnepén, a budaszentlőrinci kolostorromoknál hagyományosan Szent Lőrinc ünnepéhez kapcsolódóan mutattak be ünnepi szentmisét, melyet 16 órakor Puskás Antal budapesti házfőnök atya mutatott be. A helyszínre gyalogos zárán-doklat indult a Normafától.

Hargitafürdői búcsú

Hargitafürdőn augusztus 18-án, vasárnap a 12.30-kor kezdődő szentmise keretében tartották meg Szent István király ünnepét és a templom búcsúját. A szentmisét bemutatta és az ünnepi szentbeszédet mondott Berecki Attila újmisécs atya, gelencei káplán. Az ünnepen részt vett Csóka János tartományfőnök atya is.

Ünnepi szentmise Pécs Város Napján

Szeptember 1-én, hagyományosan a Lyceum-templomban volt a Pécs Város Napját megnyitó ünnepi szentmise, amelyet Dr. Udvardy György veszprémi érsek, pécsi apostoli kormányzó mutatott be. A szentmisén koncelebrált P. Csóka János pálos tartományfőnök, valamint jelen voltak Pécs város és Baranya megye, valamint a Pécsi Tudományegyetem vezetői is.

Együttműködési keretmegállapodás a Magyar Nemzeti Múzeummal

2019. szeptember 9-én együttműködési keretmegállapodást írt alá a Magyar Nemzeti Múzeum és a Magyar Pálos Rend. A Dr. Tomka Gábor főigazgató-helyettes és P. Csóka János

Dr. Tomka Gábor az MNM főigazgató-bélyettese és P. Csóka János tartományfőnök OSPPE (fotó: Varga László)

tartományfőnök által aláírt dokumentum kimondja, hogy a felek a Magyar Pálos Rend történetének, épített és kulturális örökségének kutatása, a pálos rendtörténet hiteles megközelítése és megismertetése, a pálos és pálos vonatkozású anyagok bemutatása érdekében kölcsönösen támogatva egymást együtt kívánnak működni.

Klastrompusztai búcsú

2019. szeptember 16-án 12 órakor Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepéhez kapcsolódóan ünnepi szentmise volt Kesztyűlcs-Klastrompusztán, a pálos rend első kolostorának romjánál. A szentmisét Csóka János tartományfőnök mutatta be.

Fájdalmas Szűzanya búcsúja Márianosztrán

2019. szeptember 15-én, vasárnap, Fájdalmas Szűzanya ünnepéhez kapcsolódóan szentmise volt a márianosztrai Kálvárián lévő kápolnában 10.30-kor. A szentmisét Vízi Gábor András atya mutatta be. Szentbeszédében a szenvedés értékéről beszélt, amit a mai ember elfelejt

vagy fel sem ismer. Életünk mindig hoz szenvedéseket, amelyeket Isten azért enged meg, hogy miközben elszenvedjük, *Érleljük* azokat, majd később az elfogadás által elkezdjük *Élni*, megélni a szenvedést, végül pedig *Értjük*, megértjük, hogy az elfogadott és felajánlott szenvedés, gyümölcsözővé, építővé és örök életet adóvá válik magunk és mások számára is.

Kapható a 2020-as Pálos falinaptár

Megjelent 2020-as falinaptárunk, amely Esztergomi Boldog Özséb halálnak 750. évfordulója kapcsán Özséb-ábrázolásokat mutat be. A naptár 500 Ft-os áron kapható templominkban.

Pálosok a nagyvilágban – új ismeretterjesztő könyv

Pálosok a nagyvilágban címmel ismeretterjesztő képekönny jelent meg a világ különböző földrészein található pálos kolostorokról. A könyv szerzői P. Balla Barnabás OSPPE és Mihály Margit. A könyv megvásárolható a pálos kolostorokban és templomokban.

a
fehér,
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

A Zarándokház felújítása Pálosszentkúton

A pálosszentkúti zarándokház augusztus 31. után nem fogad látogatókat, mivel nagyszabású átalakítási, felújítási munkálatok kezdődtek. Érdeklődni telefonon 76/700-911, 20/775 2555 vagy e-mailen: zarandokhaz@gmail.com lehet.

PÁLOS PROGRAMOK

2019. október – 2019. december

Az alábbiakban azokat a programokat közöljük, melyeknek időpontja megérkezett lapzártáig. A további programokról templomainkban és honlapjainkon adunk tájékoztatást.

BUDAPEST

Magyarok Nagyasszonya-sziklatemplom

- *minden nap* – a 17 órás szentmise előtt rózsafüzér;
- *minden nap* – a 17 órás és a 20 órás szentmise után zsoltó (vesperás ill. kompletórium);
- *minden csütörtökön* – 9-től 17 óráig egész napos szentségimádás a szentségi kápolnában; 22 órakor művészek szentségimádása;
- *minden hónap első péntekén* – engesztelő szentségimádás Krisztus küzdő egyházáért;
- *minden hónap 13-án* – Fatimai engesztelőnap nemzetünk lelki megújulásáért. 8.30: szentmise, 10 óra: szentségimádás, 11 óra: ünnepi szentmise (8.30-tól gyónási lehetőség);
- *minden hónap 28-án* – 19 óra: „Az Élet Istene” – szentségimádás a megfogant életért;
- *november 20-án* – 18.30: Én Utam... – imaest hivatáskeresőknek;
- *október 8.* – 20 óra: a Sziklatemplom búcsúja. Ünnepi szentmise, melyet Temesvári Károly Benedek aranymisés pálos atya mutat be.
- *november 5.* – 17 óra: szentmise, vesperás, majd Puskás Antal pálos atya tart beszélgetéssel egybekötött előadása „A hit és szegénység kapcsolata” címmel. 19 órától rövid szentségimádás.

- *december 3.* – 17 óra szentmise, vesperás, majd Puskás Antal pálos atya tart beszélgetéssel egybekötött előadása „A hit és az Isten imádása” címmel. 19 órától rövid szentségimádás.

A Sziklatemplom előterében működő **Pálos Fogadóközpont** nyitva: 10-től 19 óráig. Vasárnap zárva. További információ: sziklatemplom.hu

MÁRIANOSZTRA

Magyarok Nagyasszonya Bazilika

www.marianosztrakegyhely.hu

Figyelem! A Bazilika épületén és Mária-lakban felújítási munkálatok kezdődtek, ezért zárándokokat csak korlátozottan tudunk fogadni.

- *minden hónap 13-án* – 18 óra: Fatimai engesztelőnap keresztútval, rózsafüzérrel, szentségimádással, szentmisével és a Lorettói litániával nemzetünk lelki megújulásáért;
- *minden hónap első csütörtökén* – 9 órától a szentmise kezdetéig: szentségimádás a lelki és a testi békéért;
- *október 6.* – Magyarok Nagyasszonya főbúcsú. A 10 óra 30-kor kezdődő szentmisét Márton Zsolt váci püspök tartja.

PÁLOSSZENTKÚT

Kisboldogasszony-templom

- *minden hónap első péntekén* – férfiak gyalogos zárándoklata – indulás 17 óra, Kiskunfélegyháza, Ótemplom. Érkezés kb. 20 óra, pálosszentkúti kegyhely;
- *minden hónap első péntekén* – 20 óra és 5 óra között – engesztelés Magyarországért; szentmisével, szentségimádással egybekötött virrasztás;
- *Mária-ünnepken* – nők gyalogos zárándoklata;
- *májustól októberig* – minden hónap 13-án 8 és 11 óra között fatimai engesztelés;

Pálósszentkúton a zarándokszállítás felújítási munkálatok miatt augusztus 31-étől zárva. A további részletekről a paloszentkut.hu és [facebook.com/Palosszentkut](https://www.facebook.com/Palosszentkut) oldalakon, vagy a +36 20 775 25 55 telefonon érdeklődhet.

PÉCS

Pálos (Szent Imre) templom

- *a szentmise előtt* – 17.20-kor rózsafüzér;
- *csütörtök kivételével minden nap* – a 18 órai szentmise után zsolozsma (vesperás);
- *csütörtökönként* – szentségimádás a 18 órai szentmise után;
- *minden hónap utolsó csütörtöke* – 18 óra: SERRA szentmise – a papi és szerzetesi hivatásokért;
- *október 11.* – 18 óra: a PBK programja; szentmise, a majd 19 órától Dr. Domján Mihály tanácsadó szakpszichológus, családterapeuta előadása „*Megbocsátás és elfogadás*” címmel.
- *november 3-án* – 15 és 18 óra között a PBK lelki délutánja. Az elmélkedéseket tartja, Beer Miklós nyugalmazott váci püspök tartja. 18 órakor a Pálos (Szent Imre) templom búcsúja. Az ünnepi misét dr. Beer Miklós mutatja be.
- *november 8-án* – 18 óra: a PBK programja; szentmise, majd 19 órától Dr. Domján Mihály előadása „*Családon belüli szerepek és szabályok*” címmel.
- *december 13-án* – 18 óra: a PBK programja; szentmise, majd 19 órától Dr. Domján Mihály előadása „*Motiváció és önbizalom a mindennapokhoz*” címmel

PÉCS

Lyceum-templom

- *minden hónap első csütörtökjén* – a 17 órai szentmise után 18.15 óráig csendes szentségimádás;

A Lyceum templom (7621 Pécs, Király u. 44/a.) kriptájában található urnatemetőben 1, 2, 3, és 4 személyes urnafülkék válthatók 25 évre. Érdeklődni munkanapokon 8.00 és 16.00 óra között a 72/515-425-ös telefonszámon lehet.

HARGITAFÜRDŐ

Szent István-templom

- *minden szentmise* előtt rózsafüzér;
- *október 6-án* – 11 órakor szentmise, majd 12. 30-kor a motorosok évadzáró áldása a Tolvajos tetőnél (Hármaskereszt) 11 órakor szentmise Hargitafürdőn;
- *október 7-én* – 10 órától a Missziós Kereszt fogadása, majd közös zsolozsma, litánia, szentségimádás. 16 órakor bűnbánati liturgia, 17 órakor a szentmisét Tamás József püspök atya mutatja be.

Információ a Szent István zarándokházzról:

www.taborhegy.ro

Kedves Olvasók! Felhívjuk figyelmüket, hogy a rendi értesítőnkben a pálos templomok miserendjét külön nem közöljük. A szentmise időpontjáról, a további programokról és az esetleges változásokról a rend honlapján (palosrend.hu) s a templomok hirdetéseiből értesülhetnek.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

*Boldog Özséb szobra Hargitafürdőn
(fotó: Török Máté)*

PÁLOS 70

ZARÁNDOKLAT - KIRÁNDULÁS - TELJESÍTMÉNYTÚRA

bringázva, 9. alkalommal, zárandokolva, GYEREKKÉNT, 9 különböző táv között, közösségben, családként, egyénileg, futva, Budapest-Márianosztra köz-
man, éjjel vagy nappal, 3-78 km között, bringázva, teljesítménytúra-
klova, kirándulva, **2019. október 4-5-6** közösségben, csalá-
dileg, CSAPATBAN, futva, több nap alatt vagy egyszerre, családként,
nappal, 9 különböző táv, **www.palos70.hu**, teljesítménytúrázva, 9
gyerekként, KIRÁNDULVA, közösségben, családként, FUTVA, egyénileg
vagy egyszerre, **www.facebook.com/Palos70**, éjjel vagy nappal,
3-78 km között, családként, bringázva, egyénileg, kirándulva, köz-
ségben, ZARÁNDOKKÉNT, családként, teljesítménytúrázva,

„LEGYEN NEKEM A TE IGÉD SZERINT” - Lk 1,38

*Ti termékeny lelkek, alázatosak, hősök, töledek, a ti izzó szívetektől tanulok
lelkesedést, buzdulást. Segítsetek, hogy én is erős, bátor hittel higgyek,
hogy ebből ne engedjek, hogy önzetlen odaadással éljek Krisztusnak.*

*Segítsetek a ti örökötökbe lépni, hogy buzgó, lánglelkű lélek legyek, hogy ne
fokozzon le a sok nyomorult példának a szemlélete, hanem a ti imádságtok
és apostolságtok – amely hév és tűz, amely életet áldozott a lelkek
üdvözítésére, azért, mert szerette Krisztust –, tegyen engem is izzóvá.*

Könyörgés a Pálos Mindenszentekhez

Felelős kiadó: *Csóka János* OSZPE, tanmányfőnök
Kiadó: *Magyar Pálos Rend*
Szerkesztőbizottság: *Kovács Adrienn, Sarbak Gábor,
Sudár Annamária és dr. Szentirmai Tamás*
Grafika, tipográfia: *Török Máté*
Borítófotó: *Török Máté*
ISSN: 2062-4094